

Костанян А. А.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Шляхи реформування грошово-кредитної політики України

Сучасні зміни, що відбуваються в фінансово-кредитній та банківській системах України обумовлюють постійний пошук механізмів ефективної реалізації грошово-кредитної політики та виведення її на належний рівень прозорості й стабільності. Стабілізація сфери грошового обігу потребує розробки стратегії для проведення якісної грошово-кредитної політики, особливо в кризовий період, що сприяло б подальшому сталому економічному розвитку країни.

Проблеми, які наявні у вітчизняній грошово-кредитній політиці та шляхи підвищення її прозорості й ефективності досліджують багато вітчизняних учених, таких як: О. Дзюбенко, Є. Свірідов, В. Лагутін, О. Шульгіна та ін. Зокрема, О. Дзюбенко говорить про те, що сучасна практика грошово-кредитного регулювання передбачає використання традиційних методів, що набувають нового змісту в умовах посткризового періоду.

Враховуючи проблеми на фінансовому ринку України, для поліпшення його стану треба зробити грошово-кредитну політику більш жорсткою та послідовною. Є. Свірідов акцентує увагу на те, що монетарна політика, будучи одним із головних шляхів впливу держави на економіку, потребує тісного узгодження із пріоритетними цілями інших складових державного регулювання, а особливо бюджетно-податкової політики. [2]

На сучасному етапі пріоритетною метою грошово-кредитної політики згідно із законодавством є досягнення та підтримка цінової стабільності в державі.

Головним критерієм успішності проведення грошово-кредитної політики розглядається підтримання низьких стабільних темпів інфляції протягом 3-5 років.

Основні фактори, що негативно впливають на грошово-кредитну політику України [1]:

- проблемність взаємодії між центральним банком (НБУ) і урядом (діюча практика управління грошово-кредитної політики засвідчила, що її регулювання повністю залежить від рішень НБУ);

- несприятливе правове регулювання в державі, що знижує ефективність спеціальних цільових антикризових інструментів грошово-кредитної політики (недостатня прозорість добору одержувачів кредитів рефінансування, недостатньо жорсткі вимоги до заставної бази);

- відсутність механізмів залучення довгострокових гривневих ресурсів;

- недостатні обсяги будівництва житла та інфраструктури, що обмежує попит на іпотечні кредити та їх пропозицію тощо.

Для вирішення нагальних проблем та поліпшення стану фінансового ринку України уряду потрібно запровадити більш жорстку та послідовну грошово-кредитну політику, за допомогою наступних шляхів:

- значне зниження ставки рефінансування комерційних банків;
- виконання НБУ функції «кредитора останньої інстанції» та забезпечення рефінансування вибірково, залежно від вкладу банку в розвиток економіки країни;

- необхідно вжити рішучих заходів щодо зниження рівня впливу долара США на вітчизняну економіку, адже підрив довіри до національної грошової одиниці, а, отже, і до банківської системи, зумовлений передусім виконанням грошових функцій на території нашої країни іноземною валютою;

- ширше запровадження принципу плановості, що передбачає прийняття єдиного плану – основних засад грошово-кредитної політики, – як узгодженого плану дій Уряду і Національного банку України для встановлення єдиного державного узгодженого, скоординованого режиму реалізації грошово-кредитної політики [2, 308].

Оптимальним варіантом втілення принципу плановості (цілісність грошово-кредитної, економічної і фінансової політики) має стати узгоджене прийняття Верховною Радою України програми економічного і соціального розвитку, Державного бюджету та основних засад грошово-кредитної політики країни на відповідний рік, які б приймалися одночасно, а також координація дій Національного банку та органів державної виконавчої влади.

Отже, процес реформування грошово-кредитної політики в Україні буде тривалим і багатофакторним, в якому повинні враховуватись особливості сучасного етапу реформування економіки. Тому на сучасному етапі актуальним завданням є реформування державної грошово-кредитної політики України, зокрема забезпечення керованості всього зовнішнього боргу, включаючи поточну заборгованість. Також повинні здійснитися заходи щодо оновлення податково-бюджетної сфери, а особливо валютно-курсової політики, результатом якого було б забезпечення покращення макроекономічних показників, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних організацій та сприяння мінімізації валютних ризиків.

Список використаних джерел:

1. Шульгіна О. В. Інструменти грошово-кредитного регулювання в процесі реалізації антикризової структурної політики. *Вісник Хмельницького національного університету*. Т. 1. 2011. № 2.
2. Метлушко О. В., Основні засади грошово-кредитної політики: проблеми та перспективи. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» серія «Економіка»*. 2013. № 23. С. 305-309.

Науковий керівник: **Баришевська І. В.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна